

trykke den sit personlige Stempel, og derfor er jeg ogsaa meget enig med den ærede Minister, som dengang udtalte sig, i, at denne Tid bør indrømmes, og det skulde gjøre mig ondt, om man for meget her i Thinget vilde staae paa det, at disse Forholdsregler ikke ere bragte frem endnu. Men ligesaa ondt skulde det gjøre mig, om den ærede Minister, som det er mig saa vigtigt at kjende i denne Sag, fremdeles skulde blive ved at tale om de Anordninger, han agter, at meddele os, i ubenævnte Tal. Jeg har hørt ham engang her at tale om 1 og 3 og 5 og 7 Anordninger, som vilde blive os forelagte om vigtige Gjenstande; jeg vilde ønske, han havde blot nævnt denne ene, og saa begjæret af Høsbøks Amt, og det skulde have givet mig langt mere Sikkerhed end baade 3 og 5 og 7. Jeg har ligesom min ærede Ven følt nogen Betænkelighed ved den Hurtighed, hvormed denne Anordning er bleven os bragt; jeg mener ikke, at den kom saa tidligt, men at den blev leveret os i Forbindelse med andre Anordninger, om hvilke man sagde: inden kort Tid maae vi have dem, og den hænger sammen med den og denne atter med den, skjøndt der i Virkeligheden ikke er noget bestemt Sammenhæng imellem dem. Jeg vil sætte denne Betragtningssaaade aldeles tilside, jeg vil ikke længere insistere derpaa, men jeg vil kun gjøre opmærksom paa, at Forholdsregler af den Art altid ere af dem, som bringe til at studse. Naar jeg hører, at den og den og den Sag maa fremmes meget hurtigt, og jeg derpaa seer, at det strengt taget ikke er nødvendigt, saa kommer jeg let til at troe, at den Sag, som man vil bringe frem med saadan Hurtighed, og som egentligt trænger til det, er dog ikke den egentlige, men at den anden, den, som ligger fjernere fra den Sag, er egentlig den væsentlige; jeg kan have taget feil, og det skal være mig kjært at erkjende det. — Naar jeg nu slipper disse foreløbige Betragtninger og gaaer over til at betragte Loven selv fra det Standpunct, jeg fra det første Dieblik har fattet, det nemlig, at jeg ikke betragter den som en Godtgjørelse i Ordets egentligste Forstand, ikke som en Lov, hvorved man giver Noget til Noget, men kun som en Udsættelse af Spørgsmaalets Afgjørelse, en Ud-

sættelse til en vis fjernere Tid, saa undgaaer jeg ogsaa derved at komme til at betragte Undersøgelsen af Berettigelsen og Iffeberettigelsen, thi saa betragter jeg det som en simpel Affindelse, man gjør for at komme bort fra et Forhold, hvorunder man længe har levet og følt sig trykket, og hvor, naar man i det Hele kommer fra det, man ikke saa nøie maa agte paa lidt mere eller lidt mindre, paa det lidt mere Berettigede eller lidt mindre Berettigede. Det skulde være mig kjært, om man i det Hele ved denne Undersøgelse kunde blive saameget som muligt udenfor Retspunktet; skulde man komme ind derpaa, saa vil jeg kun holde mig til den Cancellieskrivelse, som siger, at i det Dieblik, hvor Landet er i Nød, er der slet intet Retsforhold, at man da uden videre kan paalægge Skat, og jeg nægter ikke, at da jeg hørte, at denne Anordning skulde komme fra Finantsministeren, da troede jeg, den vilde komme som en finantsiel Forholdsregel, hvor han nemlig uden videre forlangte Skatten paalagt og udsatte Erstatningsspørgsmaalet til en senere Tid. Det er nu kommet anderledes, og derimod skal jeg heller Intet have. Det Spørgsmaal, som altsaa nu foreligger os, er egentligt det almindelige, at betragte, om denne Udsættelse, som her skal gjøres, er for lang eller den er passende, om det, vi naae ved at gaae ind paa Lovforslaget, er tilstrækkeligt for den lange Udsættelse, vi give, og der er jeg igjen i Enighed med mig selv fra en tidligere Tid, naar jeg siger, at den forekommer mig at være noget lang (Ja!). Det er identivt nogle og 70 Aar — jeg burde have regnet det efter, men jeg har ikke gjort det; dersom nogen Anden i Salen har regnet det efter, saa skulde det være mig kjært, om han vilde nævne Tallet. (En Stemme: det er 60 Aar). Ja, jeg troer, det er over 60, men jeg vil tage Indenrigsministerens Regning for god, jeg vil tage 60. (En Stemme: det staaer i Motiverne). Ja, det har jeg seet, men jeg vilde gjerne høre det engang til. — Det er altsaa 60 Aar, hvad vinde vi derved? Vi vinde, at det fra den Stund af bliver uomtvisteligt, at intet Hartkorn og ingen Landboeiendom kunne mere undrages nogenformelt Udelse; men, spørger jeg, er egentligt ikke dette